

133

De penitentia Et primo quid sit

Penitentia est virtus qua commissa mala ad emendationis ^{ex se agere}
proprio plangit et odit et plangere vellet committere nollet ^{una}
inquit in se sui de peccatis et quod vult de peccatis non legit
et bene disposuit et peccata remittit

Et sunt doctores theologos tenent penitentiam de omnibus peccatis ^{de peccatis}
tunc mortalibus actualibus commissis sine actu baptismi post ^{tunc peccata}

De venialibus vero non tenent nisi in duobus casibus
primo tunc dicitur vixit sine mortali vel veniali ne peccato se exponat
et tunc procul quod habet aliquam affectionem venialium quam nisi remittat
peccat. Constat ne tunc ad mortalem secundum b. be. et d. 10. q. 4. ar. 4.

Et non de cogitatis peccatis tenent. hoc specialiter de quibus ^{utrumque}
dicitur ut peccat si assit operibus proinde fragilitati ^{peccata de quo}
quodam aliis non remittit. De lege communi ^{lib. mortali}
si ignorantia est invincibilis vel excusabilis non tenent nisi in
generaliter penitentia. si vero est crassa vel inexcusabilis sic tenent
in speciali penitentia quod tenent. Dicitur operum ut ea cogitant et peccant
necesse est secundum si. in iii. de peccatis ar. iii. q. 4.

Primo non potest agi penitentia de uno peccato mortali sine alio si opus ^{an valeat penitentia}
quod hoc de omnibus penitentia quod de se remittit a nihil ^{de uno mortali}

Et malo generato

Penitentia sine vero penitentia est peccata mala plangere et plangere
granda utrum non committit ^{in malo generato}

Et penitentia est ante acta peccata plangere et plangere non committit ^{amb.}

Est

1471
81

penitentia vera e penitenda no admittit z admissa de
fle. // Itē qd b bunnad 1 vera penitens e qd in labor
et dolore dolet de pccatis laborat p futuris auerſiō. Itē que
ſcī pccōs cōcedat in vniū aſſerē pniā e in dolore pccō
toꝝ viciōꝝ ſeu ſadnoꝝ et deatō no admittēdoꝝ

1472

Quia qui agit adhuc qd penitet pculdubio penitens
no e ſi vniū vt dicit yfidorus Inanis e penitentia z
infuctuosa qd ſalute. quā ſequēs conſiquat culpa. Nihil
ei pſunt lacerata ſi replentur pccā. Nihil valet veniā a
malis poſit. et mala Genus trāc.

1473

Itē p^m amb^o hec est vera penitentia. ceſſare a peccato bñ
vera pniā hō requit. vt hō de pccōs cōmiſſi dolet. et p
eadem no admittat.

Itē Richad^o 2 de ſiue vera penitentia z de pccā pniā cō
dolere. cū ſino pccō cōſitēdi. ſatifficēdi. cū dñi caritela
cūcēdi. vnde publicana vacat.

Itē qd dicitur de pccō
z qd caſſi vltima pccō
z qd pccōt ceſſat pccō vſi i finem
vite ſue
z qd emēdi bñfaciēdo cōſitēdo z ſa

ethiologia
penit

Itē dicitur qd pniā z ethiologia dicit qd pena tenet. qua
dñs pniā penalis eſſe debi // Unde qd cū ſu intuloꝝ bl' extō
zi pena vel dolore deo ſatifficēdo quib pccō aut qz
punit dca. aut punit homo. vñ publicana pccōt x' bñ
ne pccōtetur. nec vñq' dimittit pccōtū hō p impioꝝ do
z cōtrahit. n' cū ſe ſiſſe dolet qd cōſitēdi veniā no mētur.

De pniā
publicam

De effectu penitentie

effectus
penitentie

Non dicitur quod omnia peccata sunt originalia ut in infantibus sic actualia
ut in adultis. Et factum baptismi cum suscipit delet non solum
quod ad culpam sed etiam quod ad penam. Sed per paucissimi mo-
dum suscipiunt in baptismo ultionem custodunt. Si per tunc culpa
peccati consistendo vel mala operando labunt. Unde innoxia et
dum et culpa recitatur per quam ad vitam eternam obligatur.

A qua vero culpa baptismus abluere non potest quia semel sus-
cipitur nec custoditur virtute tollendi maculas peccatorum non habet
Dicitur in his modis videtur quando negligentia negligenter ad
peccatum peccandum aliquid nobis imputat punitur vix penam
medicamentum. Penitentia ipse est scanda tabula per naufragium
quod ad quam peccator potest recurrere quod dicitur in statu penitentium

hap sel sus
apm no h p
aliq virtu

Originalis dicitur quod liberam per baptismum qui
virtute accipit et efficitur a ta-
bula curas christi

Est de naufragio
peccati

Actualis dicitur quo liberam per tabu-
lam penam quam divina demerita punit
homo quod per peccatum actuali non potest quod
iterum baptizari

De
naufragio

De hoc dicitur in quod dicitur per baptismum remissionem et immolationem peccatorum
accipimus et si per baptismum a peccatis non observamus. Nam si post
baptismum in peccatum plabim. In quo impossibile est fragili consistere
non ad immolationem iterum per baptismum possunt iterum. Si per factam lacrimam
per penam et confessionem eandem possunt adipisci immolationem
per gratiam et misericordiam Dei

no

homo b. aug.
ad p. m. 2.

De ad mundum p. bap. cōsecrā cōpūda et ad p. m. a
p. lapsi agē dā hōtat. b. Aug. 9 sic dicitur // Habeat tūm
cā mūdā sic accipit d. bap. nulli cā manebit mōdō
malis suat qd' accipit. Qui vō polluit vespē qd'
lacrimis mūdēt et amaculis se p. p. cōfessionē cōlabēt
et cōrēta vta nā nō redat ad vomitū sē amig

oro: nona
frandilcom

que sita d.
fecit hōti p.

opulenta p.
p. m. 2.

Sofidit hū nouatiam qui dicit qd' qui p. suscipiōne
baptismatē p. cauet nō suscipit' ut sibi dicitur imittatur
nā p. t. p. bap. cōcept. Thophyls lacrimē p. t. p.
christo p. penitentiā adduxerunt. H' nō q' sctozum
defectū dēo sēpti sūt ut et nos si p. incautēla p. adūm
rearsū habeamus p. eoz cōcepta ad christū. 2. sp. m. p. p.
penitentiā subleuari

De aliq' opulentiā p. p. t. p. 11 Secundū aug. nō est qd'
in cūmib' qd' nō penitentiā dicit. Exap' tū dēp. t. p.
q' facit dēp. t. p. d. d. m. et obp. t. p. que obduat d' ad p.
m. d. h' cū duo s. dēp. t. p. et ip. m. t. p. t. p.

De dēp. t. p.
p. m. 2.

De dēp. t. p. p. d. a Nulla ē tā mag' culpa q' nō habe
at veniā solum dēp. t. p. d. m. 3. qd' nō h' veniā
nec m. t. p. potest // Et b. Aug. 9. p. t. p. d. p. t. p.
t. p. v. t. m. t. p.

De ip. m. t. p.
p. m. 2.

De ip. m. t. p. h. t. p. Nihil tā repūgt hō q' d' imp. t. p.
solum cūm. t. p. qd' veniā nō habet
p. o. t. a Duo s. dēp. t. p. et obp. t. p. sū imp. t. p. veniā nō
m. t. p. c. t. p. o. a. p. t. a. q. t. p. d. a. t. p. m. t. p. p. m. t. p. d. e. t. p. t. p.
p. o. d. u. q. t. p. m. t. p. t. p. cōgat ad p. m. t. p. n. c. q. t. p. t. p. c. m. t. p. d. i. t. p. t. p.
t. p. o. t. p. n. c. v. t. t. p. c. m. t. p. t. p. n. c. h. o. r. c. t. p. t. p. t. p. s. i. p. u. a. f. u. e. r. u. t. 2
v. o. l. u. t. a. t. i. m. t. p. o. e. p. d. i. d. i. t. a. v. e. n. i. a. s. i. m. a. m. p. l. i. s. s. i. m. s. i. m. t. p. t. p.
n. c. a. l. t. a. t. a. i. u. t. h. i. p. 2. d. u. g. b. 2. v. e. l. i. t. n. o. l. i. t. n. o. u. a. t. a. h. e. t. a. t. a. t.

Aug.

sup de penitentis suscipit Cap h Aug

Ne nulli licet in multa p[er]ta et enormia lapsi sunt De
Dna m[er]ita d[omi]ni. quia eis p[er]tas excedit om[ne] v[er]it[ati] et
p[er]tor[um] p[er]tate et m[er]it[ati]. n[on] o[mn]ia p[er]ta ab origin[is] mundi
com[miss]a d[omi]ni m[er]ita s[un]t q[ui] vna gutta aque resp[er]it
longinuis v[er]u[us] b[ea]t[us] Recedit p[er]tas ihu[esu] c[on]m[un]i q[ui]t[ati]
h[ic] seu m[er]iti re dicit Q[ui] res confusa o[mn]es m[er]it[ati]osa
p[er]tor[um] d[omi]ni d[omi]ni de dei m[er]ita. cu[m] o[mn]ia p[er]ta o[mn]ia sine
venialia et m[er]ita ab origin[is] mundi com[miss]a s[un]t omne
m[er]ita op[er]a s[un]t q[ui] vna gutta aq[ue] q[ui] pelago longinuis h[ic] h[ic]

o[mn]ia alia b[ea]t[us]
q[ui] p[er]tor[um]

Nulli igitur p[er]tor[um] de dei p[er]ta diffidat si t[ame]n p[er] p[er]tas d[omi]ni
ad d[omi]n[um] quia bonitas eis sup[er]at d[omi]ni malicia delictorum
v[er]u[us] origin[is] Nilul d[omi]ni d[omi]ni s[un]t in illis q[ui] op[er]antur 2
q[ui] d[omi]ni ad d[omi]n[um]. non superat em[en] bonitate dei. mali
cia delictor[um] v[er]u[us] si p[er]tor[um] fusti t[ame]n si d[omi]ni et 2 d[omi]ni
a p[er]tor[um] iam sancti appellari h[ic] origin[is]

ut h[ic] non
d[omi]ni

It[em] de mag[ist]ro p[er]ta dei qua[m] fregit p[er]tor[um] exhibet dicit
h[ic] h[ic] d[omi]ni ineffabilia visua p[er]tor[um] dei. culpa[m] m[er]iti
quitur et t[ame]n p[er]tor[um] p[er]tor[um] uatu[m] se induat et t[ame]n ab
hostib[us] d[omi]ni. cu[m] ip[s]i n[on] e[ss]et ut d[omi]ni et t[ame]n cu[m] ip[s]i
erat ut ne ab hostib[us] p[er]tor[um]. ut m[er]iti p[er]tor[um] d[omi]ni p[er]tor[um]
zum et t[ame]n p[er]tor[um]. si cu[m] vidi[er]it ne in p[er]tor[um]

It[em] sic debet h[ic] de venia p[er]tor[um] suoz p[er]tor[um] ut q[ui]tor[um]
a p[er]tor[um] q[ui] d[omi]ni com[miss]a p[er] penitentia[m] se purgare p[er]tor[um] v[er]u[us]
q[ui]tor[um] q[ui]tor[um] penitent[is] deb[et] de venia p[er]tor[um] p[er]tor[um] ut
m[er]iti t[ame]n e[ss]et se purgare de culpa h[ic] deb[et] op[er]a se esse
in d[omi]ni dei q[ui] caueat illos sinistra feriri

ut h[ic] et h[ic]
afide m[er]iti

N[on] q[ui] p[er]tor[um] multa v[er]u[us] e[st] in m[er]iti et sanitate d[omi]ni et
penite[n]t[is] h[ic] q[ui] q[ui] m[er]iti d[omi]ni in m[er]iti e[st] q[ui]ta et
sancta t[ame]n p[er]tor[um] etatis 2 v[er]u[us] m[er]iti d[omi]ni h[ic] in d[omi]ni

d[omi]ni
in m[er]iti

2°

est vero cum potaverit uigilare. Omni ab adolescentia sua
2° qz e facili et expedita qz tali confusione minus
perdit pcedens pcedi consuetudo. et pcedit multitudo. et
de pcedit multa et onerosa satisfactio. et bene de pcedit.

3°

na qto minus quis pcedit tanto magis p suis excessibus
satisfaci p. Deo et de venia gaudet // 3° qz pcedit e
et multiplicat merita. mens a q no e onerosa gaudet
pcedit fcept e in gaudio. nam ubi bo copta et pcedit
mens ubi e q uigilantia 2° qz virtutes congregant in
iunioritate pcedit pcedit plene complari et laudari fa

2°

ubi ab

et ubi lo abbas in vita d. 31 qd ibi dicit Gaude
te labores iuniorum ihu p^o et gaudebis in pcedit sup
divinis impassibilitatis. in iunioritate omni congregare pcedit
o pcedit complantur et nutriunt. labores iuniorum
fcept curam vigilare quia mors est marita. et

De hys q in
adulta eta
te contra

uigilantia

It no coplato? De hys qui i iunioritate adolescentia r
ia in adulta etate gna facinora committunt q non magis
toto fortiora acta pagunt qto maiora pcedit q sumi
co dno committunt De quibus d. 3. Reg. xvij mo. Pen
sate q occulto co si omni d. q qda ab ipis co dno
suis moa custodiat. et usi ad virtutis summa perhit. ut
etate qante simul in eis p ficiat et auroz numerz abas
molestas et assiduo meritorz. Alios vero in co dno suis
deserit saturaetib⁴ vicijs ut p abrupta pmittit. plerumq
in eos respicit et ad pcedit se sancti amoris igne succed^t
atq molitas in eoz cordibz pruriginos viciroz viti
pcedit virtutu. et eo magis ignescunt ad d. fidi. rege
did pcedit d. q magis crebescunt moia iniquitatis sue.

Qui vigilat in 2^a vigilia noluit tunc vigilare in media
no dimitat ut qⁱ in inuitate ad vias vire no euigilat sal
te in sententia xpi sciat **Et** si in verna et postea in te
opugn² vistant se gra dei et illa qⁱ male gesserunt
p^r fletu diluit ac p^r bo opa vt pualent dei placere studeat
quibz impunita dit ignoscat qⁱ deliquerunt **De talibz**
De et p^r de sid^o bo. Multi supra gra reppecti in xpi
mis ad deu contrit² p^r pniaz i qⁱqⁱ male gesserunt qⁱ di
amis fletibz purgat² atqⁱ in bonis opibz male gesta co
mutat quibz in se to^o qⁱ deliquit ig^rit² quia xpi qⁱ ma
le gesserunt penite² co^ostrunt **Her p^r d^r d^r d^r**

It no est qⁱ omps de² cu² sine vite peccato² no d^r p^rit
sine venia² penite² **na** s^r **Aug²** multa pnia z pna
dumodo sit vera // **Dicit et p^r d^r d^r d^r** no dubitamus
cu² sine et iustificati ho²z p^r pnia coputione s^r bona z
in certimis copuptio et confio multo melior tu e ante
fuit vt ab hac vita pennis tra^ratur

Et **Qui** p^rti om² sentit se g^ratu ad iudm pnia erat
p^r pnia ei absoluit qⁱ a pcto² restituit carit² z volu²at
ch^risto bonis sp^rit²alibz **Qua²** de si dyaboli efficit filij
dei paradys ap^ritur h² e que angelos letificat impios
iustificat amissa bo² iuocati pena etna vitat. **Ad** qua
appetida sat² septua nos inuitat **Beate Augustino**
Au²ditas septu² z beator² via op^r d^r d^r d^r qⁱ sit ap
petida pnia qⁱ languores sanat se d^r d^r d^r d^r d^r d^r d^r d^r d^r d^r
tuos suscit² vicia fugat vites adu²at me² robat
oma confert et ad suscepcionem ch^risti preparat hu
mana p^rcordia **Et Augustino**
Vo **Alfissim** qⁱ odio h² pctores z mis² est penite² tibz

107
mon²

p^r d^r d^r d^r
con² f^r t^r b^r

Et **cu² f^r qⁱ v^r**
p^r d^r d^r d^r d^r
Aug²

con² d^r d^r d^r
penite² t^r e

Augustino

peccata ipsorum
et non potest

Si igitur non vis odiri a Deo duplicat si iniquitas et odium
ostendit et eius de amicum. quia si odium quod odit non quod in se
sicut ut duplicat peccata si in se est ut per peccata saltem
penitentia subsistunt quia peccata ipsorum et non potest. Ad Aug.
Audis quia deus odit iniquitatem et timet si odit iniquitatem
in se te. Si in te iniquitas odit illa deus odit et tu. et
etiam deo amicum si odit quod odit. Duplicat ergo in te ipso
in iniquitas tua. puniatur et enim peccata mala. Deus. quia
non illum. Non vis ut ipse puniat te puni. Differt ma
rum a peccatis tu noli differe. contemte te ad puniendum peccata
quia peccata ipsorum et non potest puniendum. f. erunt a te aut
ab ipso. tu puni et agere. ut ignoscat. hec ille

non sufficit peccata
in satisfactione

Non est igitur non sufficit pro peccata a malis actibus abstine
re vitam in malis committere est pro peccata dolore. sicut quod
et ex assibus suis satisfacere deo. et ad b. Aug. ad agendum
penitentiam non sufficit vita in malis committere et a malis actibus
re. dimisi et de his que facta sunt satisfaciendum deo pro peccata
dolore. pro humilitate gemitu. pro oratione et pro elemosinis
et elemosinis ad peccata. // Omnia est facta

Admonendi sunt qui peccata commissa deprecantur in se peccata non
relaxantur et timerent culpam. quod si agerent non multiplicarent mul
tis in fletibus invidiam iniquitatem et debito ab solutus et quod aliam non
multiplicat in illa quibus se ligaverat soluat. itaque cum deo de
linguimus iniquitatem satisfaciendum si ab iniquitate cessamus in et vo
luptates quod dileximus contrario oppositum laetibus ipsorum
// Augustinus // Peccata sunt peccata sui magis impuni
ta et non potest quia vel homo puniret vel deo vindica
te plebuntur. cessat autem vindicta divina si consilio pro
curat humana. hec Augustinus

ita oduo

Volu lingue tue qz sagitta potest id e ipis dei cupote
tis qui te penis varijs punitet taq sagittis ipete et
in peccate motis occisio ad aboibz & platoribz. r ignis
infini ita oduo 7 q nec seipm ledat. s malo
culpe in di q no accipit in vano auz sua. Vanu
di. pccm omē qz p impedit nico attingat ad fi
ne suu. s bñdies frustra qppe di qd no attingit
suo fine 4 phis. 2 scilicet itaq parū est vel valet
hoi alijs no nocē 2 seipm lede pccō q r Aug libo
De vā innocētia ita inq vā 3 innocētia quē nesci
nocet nec auq

12 patet immo
tempa p di

Ita innocētia ista pccō p dca p pñiaz 2 formatur
videtur si quis innocētia pccō corrup. pñie
ime potest reparare
Si dēxiūm innocētia 2 pccō 2 p qñd iam d celī per
pñiaz reparat cūm q vt mūd pñia sit pfecta. De q
dit Aug pfecta pñia cogit pccōe oia libet suffire.
in oia cōfessio. d ore cōfessio. d ope tota hūditat.

Tribus p pñie

Conturbatio cordis
Confessio oris
Satisfactio operis

integritas

Sufficiētia istar pñū. qz cū oē pccm cōmitta cor de
vel ore vel ope. impū ē vt ista cūct p qñd. s vt
pccōe culpā detegat aū vbo accuset. 2 facto puniat.
Alia s sicut tribus modis offendim. Quis dicit oē cogi
tionibz. impudētia locutionibz. 2 supbia opibz. regula
vt quā cōturbat cūctur tribus modis apposite satisfarimuz